

Research Paper

Investigating the Role of Social Media Use and Academic Engagement on Academic Performance of Athletic StudentsFereydoon Azma¹, Romina Golchin², and Meysam Nouri³

1. Assistant of Professor, Department of Psychology, Aliabad Katoul Branch, Islamic Azad University, Aliabad Katoul, Iran (Corresponding Author)

2. Department of Psychology, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran

3. Department of Psychology, Aliabad Katoul Branch, Islamic Azad University, Aliabad Katoul, Iran

Abstract

The purpose of this study was to investigate the role of social media use and academic involvement in academic performance of athletic students. The research method was of correlation type. The statistical population consisted of the players of selected national student teams (soccer, futsal, handball, volleyball, and wrestling). To investigate the variables of the present study, the conceptual model of Alshuaibi et al. (2018) was used. To analyze the data, Regression analysis was employed. The results showed that use of social media had a significant effect on academic performance of -0.889 . The results of stepwise regression showed that among the components of academic involvement, emotional involvement had the greatest influence on the academic performance of athletic students. As a first step, emotional conflict regression was able to predict 28% of athletic students' academic performance.

Received:

12 Apr 2019

Accepted:

15 Jun 2020

Keywords:

Social Media, Academic Engagement, Academic Performance, Sport

Extended Abstract**Abstract**

Today, academic performance is one of the most important indicators in the

education system. The growth and improvement of people's functional status in educational settings has always been a clear concern (Arnold, Hodgkins, Kahle, Madhoo & Kewley, 2020). However, efforts to improve

1. Email: fereydoonazma@gmail.com

2. Email: goromina6@gmail.com

3. Email: meysamnori78@gmail.com

academic performance due to these strategies have not always been positive and there have been major problems in this regard, especially in some groups (Samaha & Hawi, 2016).

A student's conflict of interest can play an important role in this regard. Academic conflict refers to the amount of effort a student spends on purposeful educational activities to play a direct role in achieving his or her academic goals. In general, it can be understood that academic conflict is the active involvement of the individual in education, which causes the student to consider a framework for himself and work within that framework to achieve his ultimate goal (Arnold, Hodgkins, Kahle, Madhoo & Kewley, 2019).

Social media is a way to convey or share information with a wide audience. Everyone has the opportunity to create and distribute information. So everyone needs an Internet connection, and that makes it competitive, while social media is a factor in interaction. Groups of people with common interests, or similar minds, affiliated with each other who build relationships on social networking sites (Alvagat et al., 2015).

Ambiguity about the role and functions of social media in promoting some educational activities has led to studies in this regard. Samaha & Hawi (2020) found that people's academic performance has undergone fundamental changes due to the presence of social media, and this has had a negative impact.

Although the functions of mass media in some fields of study have been

studied by researchers, the role of mass media and academic conflict on the academic performance of athlete students is an issue that has been less studied and challenged. However, the activities of sports students have naturally increased in the mass media. The present study while improving the scientific evidence could make the parents of athlete students aware of the negative effects of excessive use of social media. Therefore, the aim of this study was to investigate the role of social media use and academic conflict on student academic performance.

Research Methodology

This applied correlational study related the use of social media and academic engagement to the academic performance of athlete students and was conducted in the field.

Participants

According to Morgan's sample size table, 76 subjects were randomly selected among the players of the national student teams selected by the members of the national football, futsal, handball, volleyball and wrestling teams in 2019. Finally, after distributing and collecting research questionnaires, 69 questionnaires were analyzed.

Gathering tools and Methods

Alshuaibi et al.'s (2018) conceptual research model was used to identify the data collection tool. Based on this model, three questions were used to investigate the use of social media. These questions were designed in a

range of five Likert values. Moreover, 22 questions were used to study the academic conflict. These questions were divided into four categories: cognitive, emotional, behavioral, and factor.

In the present study, the validity of these questionnaires was investigated and confirmed by reviewing the opinions of some sports experts. The reliability of this questionnaire after calculating Cronbach's alpha was 0.86 in the social media use section, 0.90 in the cognitive conflict section, 0.86 in the emotional conflict section, and 0.87

in the emotional conflict section. The rate of 0.85 in the factor conflict section and the rate of 0.83 in the academic performance section were determined.

Data Processing Method

In order to analyze the data of the present study, the regression test was used to investigate the objectives of the research. All the data analysis process of the present study was performed in SPSS software.

Findings

Table 1. The role of social media use on academic performance

The variable criterion	Predictable variable	F	P	B	T	Significant level of t	R ²
Academic Performance	Use of social media	266.563	0.001	-0.894	-16.327	0.001	0.79

Discussion and Conclusion

The results showed that the use of social media had a significant effect on academic performance at -0.894. According to the level of T (-16.237) and the significance level (0.001), it was determined that this effect was significant. In other words, the results of the present study indicated that increasing the use of social media reduces the educational performance of athlete students. In other words, the results of the study represented that more use of social media could reduce the level of academic involvement of athlete students.

This issue has been mentioned in various studies. Alwagait et al. (2015) found that online activity reduced

people's academic performance. Chang et al. (2019) also found that the use of social media played a significant role in students' academic performance. Besides, Hobbes et al. (2018) suggested that the level of activity of people in social media affected the level of academic performance and reduced the level of academic performance of individuals.

Poster (1997) has theorized that the use of cyberspace increases people's social interactions, leading to a change in people's living conditions. Athlete students seem to have more mental and time conflicts due to their social media activities than non-athlete students. In other words, athlete students spend less time on their

academic activities due to their increased activities on social media, which definitely will reduce the quality of education. The time commitment and mental conflicts caused by the presence of athlete students on social media will cause their academic performance to decrease. It seems that the use of social media among athlete students has led them to spend less time on their studies in terms of time, and on the other hand, social media has caused them to perform more because of their mental preoccupation. Athlete students' education is significantly reduced.

Given the important role of social media use and academic engagement in student performance, it can be argued that planning and trying to manage the use of social media and academic engagement can improve the academic performance of athlete students.

References

1. Alshuaibi, M. S. I., Alshuaibi, A. S. I., Shamsudin, F. M., & Arshad, D. A. (2018). Use of social media, student engagement, and academic performance of business students in Malaysia. *International Journal of Educational Management*, 32(4), 625-640.
2. Alwagait, E., Shahzad, B., & Alim, S. (2015). Impact of social media usage on students academic performance in Saudi Arabia. *Computers in Human Behavior*, 51, 1092-1097.
3. Arnold, L. E., Hodgkins, P., Kahle, J., Madhoo, M., & Kewley, G. (2020). Long-term outcomes of ADHD: academic achievement and performance. *Journal of Attention Disorders*, 24(1), 73-85.
4. Kandell, J. J. (1998). Internet addiction on campus: The vulnerability of college students. *Cyberpsychology & behavior*, 1(1), 11-17.
5. Poster, M. (1997). Cyberdemocracy: Internet and the public sphere. *Internet culture*, 201, 218.
6. Samaha, M., & Hawi, N. S. (2016). Relationships among smartphone addiction, stress, academic performance, and satisfaction with life. *Computers in Human Behavior*, 57, 321-325.
7. Whelan, E., Islam, A. N., & Brooks, S. (2020). Applying the SOBC paradigm to explain how social media overload affects academic performance. *Computers & Education*, 143, 103692.
8. Xu, X., Xu, G., Liu, M., & Deng, C. (2019). Influence of parental academic involvement on the achievement goal orientations of high school students in China: A latent growth model study. *British Journal of Educational Psychology*. Epub ahead of print.

مقاله پژوهشی

بررسی نقش استفاده از رسانه اجتماعی و درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکار

فریدون آزما^۱، رومینا گلچین^۲، و میثم نوری^۳

۱. استادیار، گروه روانشناسی، واحد علی آباد کتول، دانشگاه آزاد اسلامی، علی آباد کتول، ایران (نویسنده مسئول)

۲. گروه روانشناسی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

۳. گروه روانشناسی، واحد علی آباد کتول، دانشگاه آزاد اسلامی، علی آباد کتول، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش استفاده از رسانه اجتماعی و درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکار طراحی و اجرا گردید. روش پژوهش حاضر همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش بازیکنان تیم‌های ملی دانش آموزی منتخب (فوتبال، فوتسال، هندبال، والیبال و کشتی) بودند. جهت بررسی متغیرهای پژوهش حاضر از مدل مفهومی الشویایی و همکاران (۲۰۱۸) استفاده گردید. به منظور تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از آزمون رگرسیون استفاده گردید. نتایج پژوهش نشان داد استفاده از رسانه اجتماعی بر عملکرد تحصیلی تأثیری معنادار به میزان $-۰/۸۹۴$ دارد. نتایج رگرسیون گام‌به‌گام نشان داد که در میان مؤلفه‌های درگیری تحصیلی، درگیری عاطفی بیشترین نقش را بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکاران دارد. بدین صورت که در گام اول رگرسیون درگیری عاطفی توانایی پیش‌بینی ۲۸ درصد عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکاران را داشت.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۸/۰۱/۲۳

تاریخ پذیرش:

۱۳۹۹/۰۳/۲۶

واژگان کلیدی:

رسانه اجتماعی،
درگیری تحصیلی،
عملکرد تحصیلی،
ورزش

مقدمه

امروزه عملکرد تحصیلی به عنوان یکی از شاخصه‌های مهم در نظام آموزش و پرورش مشخص است. رشد

و بهبود وضعیت عملکردی افراد در محیط‌های آموزشی همواره به عنوان یک دغدغه و نگرانی مشخص بوده است. به عبارتی تلاش‌های صورتی گرفته شده در خصوص بهبود عملکرد تحصیلی افراد سبب گردیده است تا راهکارهایی در این خصوص ایجاد گردد (ارنولد، هودکینز، کاهله، مادهوا و کولتی^۱، ۲۰۲۰). با این وجود تلاش جهت بهبود عملکرد تحصیلی با توجه به این

- 1. Email: fereydoonazma@gmail.com
 2. Email: goromina6@gmail.com
 3. Email: meysamnori78@gmail.com

راهکارها همیشه در جهت مثبت نبوده است و مشکلات اساسی در این خصوص به ویژه در برخی گروه‌ها وجود داشته است (ساماها و هاوی،^۱ ۲۰۱۶).

دانش آموزان ورزشکار به عنوان گروه‌هایی از دانش آموزان مشخص هستند که همزمان دو نقش تحصیلی و ورزشی را دارند. به عبارتی دانش آموزان ورزشکار علاوه بر نقش محصل بودن؛ نقش ورزشکار بودن را نیز بازی می‌نمایند. بدین صورت که آنان نیاز به برنامه‌ریزی دقیقی جهت موفقیت در هر دو نقش هستند (اینس،^۲ ۱۹۹۳). عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکار به عنوان یک دغدغه و نگرانی مورد توجه محققان قرار گرفته است (گاستون‌گایلس،^۳ ۲۰۰۴).

جذاب بودن محیط‌های ورزشی و درگیری رقابتی آنان در این محیط‌ها سبب گردیده است تا مشکلات تحصیلی این افراد به طبع بیشتر از مشکلات ورزشی آنان باشد. تلاش جهت رفع تضادهای موجود در میان عملکرد ورزشی و تحصیلی دانش آموزان به عنوان یک دغدغه از سوی خانواده‌ها و خود ورزشکاران نیز وجود دارد (میلر و کر،^۴ ۲۰۰۲). اسکات و کاستلس^۵ (۲۰۱۷) مشخص نمودند که عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکاران نیازمند یک تلاش‌های ذهنی و رفتاری در آنان جهت افزای رغبت و درگیری آنان در محیط‌های تحصیلی است. نیکولس، لوق و کورکیل^۶ (۲۰۱۹) نیز مشخص نمودند که دانش آموزان ورزشکار در محیط‌های ورزشی به علت جذابیت‌های بالا همواره نهایت تلاش خود را می‌نمایند اما نیازمند افزایش انگیزش در آنان جهت ایجاد حداکثر تلاش و کوشش است.

درگیری تحصیلی دانش آموزان ورزشکار به عنوان یک مسئله مهم می‌تواند نقش مهمی در این خصوص داشته

باشد. منظور از درگیری تحصیلی، میزان تلاشی است که دانش آموز صرف فعالیت‌های هدفمند آموزشی می‌کند تا به صورت مستقیم در رسیدن به اهداف تحصیلی خود نقش مؤثری ایفا کند. به طور کلی می‌توان این‌گونه برداشت کرد که درگیری تحصیلی، ورود فعال فرد در امر تحصیل است که باعث می‌شود دانش آموز چارچوبی را برای خود در نظر گرفته و در راستای آن چارچوب برای رسیدن به هدف نهایی خود تلاش کند (ژو، ژو، لیو و دنگ،^۷ ۲۰۱۹). زمانی که دانش آموزی درگیر فعالیت درسی خود می‌شود یا هر کار دیگری، دیگر متوجه گذر زمان نمی‌شود. از انجام آن فعالیت لذت می‌برد و بازدهی بالایی را در کار خود تجربه می‌کند و از انجام آن فعالیت انرژی لازم را به دست می‌آورد و در یک کلام درگیر شدن را در امر درس خواندن یا هر فعالیت دیگر تجربه کرده و میزان اشتیاقش برای ادامه مسیر بیشتر می‌شود (شوموو و میلر،^۸ ۲۰۰۱).

درگیر شدن دانش‌آموز در تکالیف تحصیلی به این معناست که اولاً تکلیف توجه دانش‌آموز را جلب کرده و تحت فرمان خود در می‌آورد، ثانیاً به دلیل جلب شدن توجه دانش‌آموز، او انرژی خود را برای انجام و اتمام آن تکلیف بسیج کرده و تا پایان آن تکلیف همچنان انرژی خود را حفظ می‌کند، به طوری که متناسب با ملزومات آن تکلیف باشد (اکانات و گوکدری،^۹ ۲۰۱۸). معنای دیگر درگیری تحصیلی این است که دانش‌آموز طوری به آن تکلیف یا فعالیت متعهد می‌شود که تمام انرژی و منابع درونی خود را برای انجام آن بسیج می‌کند و

6. Nichols, Lough & Corkill
7. Xu, Xu, Liu & Deng
8. Shumow & Miller
9. Akkanat & Gokdere

1. Samaha & Hawi
2. Inness
3. Gaston-Gayles
4. Miller & Kerr
5. Scott & Castles

رسانه‌های اجتماعی راهی برای انتقال و یا اشتراک‌گذاری اطلاعات با مخاطبان گسترده‌ای است. هر کسی فرصت برای ایجاد و توزیع اطلاعات دارد. لذا همه نیاز به اتصال اینترنت دارند و این امر قابلیت رقابت را ایجاد می‌کند، در حالی که شبکه‌های اجتماعی عامل تعامل است. گروه‌هایی از مردم با منافع مشترک، یا ذهن مشابه، وابسته به یکدیگر که در سایت‌های شبکه‌های اجتماعی رابطه ایجاد می‌کنند (الواگایت و همکاران، ۲۰۱۵). به عبارتی رسانه‌های اجتماعی وضعیتی جامع و گسترده‌تر از شبکه‌های اجتماعی است. به طور کلی رسانه‌های اجتماعی کانالی برای پخش پیام است و به عنوان یک استراتژی محسوب می‌شوند، در حالی که شبکه‌های اجتماعی می‌تواند به عنوان یک وسیله یا ابزاری برای اتصال با سایر افراد استفاده شود (سها و کارپینسکی، ۲۰۱۶).

ابهام در خصوص نقش و کارکردهای رسانه‌های اجتماعی در ترویج برخی فعالیت‌های تحصیلی سبب گردیده است تا مطالعاتی در این خصوص ایجاد گردد. ولان، ایسلام و بروکس^۷ (۲۰۲۰) مشخص نمودند که عملکرد تحصیلی افراد به واسطه حضور رسانه‌های اجتماعی دستخوش تغییرات اساسی شده است و این مسئله تأثیرات منفی را به جای گذاشته است. هابس و همکاران (۲۰۱۸) نیز مشخص نمودند که رسانه‌های اجتماعی از منظر زمان و وقت سبب گردیده است تا عملکرد تحصیلی افراد را کاهش دهد. اووسوایچیاو و لارسون^۸ (۲۰۱۵) اشاره داشتند که فواید منفی رسانه‌های اجتماعی در گروه‌های دانش‌آموزان تأثیرات خود را به صورت بارزتری مشخص می‌نماید که این مسئله

خواهد توانست بر تکلیف پافشاری کند. حتی اگر با مشکلی مواجه شود و هیچ پاداش بیرونی برای انجام آن تکلیف وجود نداشته باشد (ویلیس^۱، ۱۹۹۳).

امروزه درگیری تحصیلی دانش‌آموزان به علت تغییرات اساسی در محیط پیرامونی آنان و گسترش برخی مسائل از جمله استفاده از گوشی‌های هوشمند و همچنین فعالیت‌های اینترنتی آنان تحت شعاع قرار گرفته است. محققان بسیاری در تلاش جهت بررسی نقش برخی جنبه‌های اینترنتی و شبکه‌های مجازی در رفتارهای تحصیلی افراد در محیط‌های آموزشی داشتند (الرحمی، عثمان و موسی^۲، ۲۰۱۴؛ الواگایت، شاهزاد و علیم^۳، ۲۰۱۵؛ هابس، القیزاوی، خلف، سالوم و قانی^۴، ۲۰۱۸). استفاده از رسانه‌های اجتماعی به عنوان یکی از تغییرات محیط‌های امروزی تمامی ابعاد زندگی افراد را دستخوش تغییرات کرده است. صرف زمان‌های بسیاری در این رسانه‌ها و پیامدهای منفی و مثبت این رسانه‌ها سبب گردیده است تا نگرش و رفتار بسیاری از افراد را دستخوش تغییرات نماید. این در حالی است که دانش‌آموزان به علت برخورداری از سن پایین بیشتر تحت تأثیر گسترش رسانه‌های اجتماعی قرار گرفته‌اند (سها و کارپینسکی^۵، ۲۰۱۶). استفاده از رسانه‌های اجتماعی شامل حضور و فعالیت در گروه‌های مختلف مجازی و همچنین پیگیری فعالیت‌ها و اخبار این گروه‌ها و به طور کلی ایجاد ارتباط در سطح ملی و بین‌المللی با افراد و گروه‌های مختلف است. بین رسانه‌های اجتماعی و شبکه‌های اجتماعی تفاوت‌هایی وجود دارد که این مسئله می‌بایست مورد توجه قرار گیرد (چانگ، تو و حاجیف^۶، ۲۰۱۹).

5. Saha & Karpinski
6. Chang, Tu & Hajiyev
7. Whelan, Islam & Brooks
8. Owusu-Acheaw & Larson

1. Willis
2. Al-rahmi, Othman & Musa
3. Alwagait, Shahzad & Alim
4. Habes, Alghizzawi, Khalaf, & Salloum

سبب گردیده است تا رسانه‌های اجتماعی به عنوان یک عامل مخرب در عملکرد تحصیلی افراد مشخص گردد.

دانش‌آموزان ورزشکاران به علت برخورداری از دو نقش ورزش و تحصیل همواره دچار مشکلاتی در برخی ابعاد ورزشی و یا تحصیلی می‌شوند. با توجه به جذابیت‌های بیشتر ورزش، بدون شک وضعیت تحصیلی این دانش‌آموزان تحت الشعاع قرار می‌گیرد. مطالعه در خصوص عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار می‌تواند شرایطی جهت بهبود وضعیت تحصیلی آنان را به وجود آورد. از طرفی مطالعه در خصوص عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان می‌تواند راهکارهایی در مسیر بهبود وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار ارائه دهد. پی بردن به نقش استفاده از رسانه اجتماعی در میان دانش‌آموزان ورزشکار می‌تواند آثار منفی آن را بر جنبه‌های تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار را مشخص نماید. بدون شک حضور دانش‌آموزان در محیط‌های ورزشی می‌تواند آنان را دچار تعاملات و ارتباطات بیشتری نماید و از منظر اجتماعی تعاملات بیشتری داشته باشند. این مسئله می‌تواند سبب حضور بیشتر دانش‌آموزان ورزشکار در فضای مجازی گردد. ایجاد شواهدی در خصوص استفاده دانش‌آموزان ورزشکار از رسانه اجتماعی می‌تواند به برنامه‌ریزی مناسب در خصوص وضعیت تحصیلی این افراد منجر گردد.

اگرچه کارکردهای رسانه‌های جمعی در برخی حوزه‌های تحصیلی مورد بررسی محققان قرار گرفته است اما نقش رسانه‌های جمعی و درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار مسئله‌ای است که کمتر مورد بررسی و چالش قرار گرفته است. این در حالی است که فعالیت‌های دانش‌آموزان ورزشکار به طبع حضور در ورزش در رسانه‌های جمعی بیشتر بوده است. به عبارتی فعالیت دانش‌آموزان ورزشکار در محیط‌های اجتماعی بیشتر بوده است و این مسئله مورد بررسی و پژوهش قرار گرفته است.

کارکردهای احتمالی آنان در محیط‌های اجتماعی و به طبع آن رسانه‌های اجتماعی مورد بررسی قرار نگرفته است و این مسئله نقش استفاده از رسانه‌های اجتماعی و درگیری تحصیلی آنان در عملکرد تحصیلی را مورد ابهام قرار داده است. به عبارتی خلا مطالعاتی در این خصوص سبب گردیده است تا کارکردهای استفاده از رسانه‌های اجتماعی و درگیری تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکاران مورد بررسی و پژوهش قرار نگیرد. پژوهش حاضر ضمن بررسی شواهدی در خصوص استفاده از رسانه اجتماعی و درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار می‌تواند به بهبود وضعیت عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار را بهبود دهد. پژوهش حاضر همچنین می‌تواند به بهبود شواهدی جهت مشخص نمودن عوارض منفی استفاده بیش از اندازه از رسانه‌های اجتماعی و آثار منفی آن بر درگیری تحصیلی و عملکرد تحصیلی منجر گردد. انجام تحقیق حاضر می‌تواند ضمن بهبود شواهد علمی سبب گردد تا والدین دانش‌آموزان ورزشکار از آثار منفی استفاده بیش از اندازه رسانه‌های اجتماعی آگاه شوند. همچنین تیم‌های ورزشی نیز می‌تواند ضمن استفاده از نتایج تحقیق حاضر به ارتقا برنامه‌ریزی جهت عملکرد مطلوب دانش‌آموزان ورزشکار در محیط‌های ورزشی و تحصیلی منجر گردد. از این رو پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش استفاده از رسانه اجتماعی و درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار سعی در پاسخ به این سؤال دارد که استفاده از رسانه اجتماعی و درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار چه نقشی دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر همبستگی است که به ارتباط میان استفاده از رسانه اجتماعی و درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار پرداخته است.

پایایی این پرسش‌نامه‌ها در پژوهش‌های روان‌شناختی و همکاران (۲۰۱۸) در بخش استفاده از رسانه‌های اجتماعی میزان ۰/۸۶، درگیری شناختی میزان ۰/۹۱، درگیری عاطفی میزان ۰/۹۰، درگیری رفتاری میزان ۰/۹۳، درگیری عاملی میزان ۰/۹۲ و در بخش عملکرد تحصیلی میزان ۰/۸۶ مشخص گردید.

در پژوهش حاضر روایی این پرسش‌نامه‌ها با استفاده از بررسی نظرات برخی خبرگان ورزش مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. میزان پایایی این پرسش‌نامه پس از محاسبه آلفای کرونباخ میزان ۰/۸۶ در بخش استفاده از رسانه‌های اجتماعی، میزان ۰/۹۰ در بخش درگیری شناختی، میزان ۰/۸۶ در بخش درگیری عاطفی، میزان ۰/۸۷ در بخش درگیری عاملی، میزان ۰/۸۵ در بخش درگیری رفتاری و میزان ۰/۸۳ در بخش عملکرد تحصیلی مشخص گردید.

روش پردازش داده‌ها

به منظور تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید. در بخش آمار توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد استفاده گردید. در بخش آزمون استنباطی از آزمون رگرسیون جهت بررسی اهداف پژوهش استفاده گردید. کلیه روند تحلیل داده‌های پژوهش حاضر در نرم افزارهای اس.پی.اس.-اس انجام گردید.

یافته‌ها

نتایج توصیفی پژوهش حاضر نشان داد که میانگین سنی نمونه‌های پژوهش ۱۷/۲ سال بود. جدول ۱ نتایج مربوط به یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

همچنین پژوهش حاضر از جمله مطالعات کاربردی است که به صورت میدانی انجام گردید.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری پژوهش بازیکنان تیم ملی دانش-آموزی منتخب بودند. بر این اساس تمامی اعضای تیم های ملی فوتبال، فوتسال، هندبال، والیبال و کشتی دانش‌آموزان کشور در سال ۱۳۹۸ به عنوان جامعه آماری مشخص شدند. تعداد این افراد بر اساس برآوردهای انجام شده ۹۵ نفر بودند. بر اساس جدول حجم نمونه مورگان و با توجه به انتخاب تصادفی تعداد ۷۶ نفر به عنوان نمونه آماری در پژوهش حاضر مشخص شدند. در نهایت پس از پخش و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌های پژوهش، تعداد ۶۹ پرسش‌نامه مورد تحلیل قرار گرفت.

ابزار و شیوه‌های گردآوری

جهت مشخص نمودن ابزار گردآوری اطلاعات از مدل مفهومی پژوهش‌های روان‌شناختی و همکاران (۲۰۱۸) استفاده گردید. بر اساس این مدل جهت بررسی استفاده از رسانه اجتماعی از سه سؤال استفاده شد. این سؤالات در طیف پنج ارزشی لیکرت طراحی گردیده بود. همچنین جهت بررسی درگیری تحصیلی از ۲۲ سؤال استفاده شد. این سؤالات در چهار دسته شناختی، عاطفی، رفتاری و عاملی تقسیم‌بندی شدند. بنابراین درگیری تحصیلی مطابق این پرسش‌نامه شامل درگیری شناختی (۷ سؤال)، درگیری عاطفی (۴ سؤال)، درگیری رفتاری (۵ سؤال) و درگیری عاملی (۵ سؤال) بود. سؤالات این پرسش‌نامه در طیف پنج ارزشی لیکرت طراحی شده بود. همچنین عملکرد تحصیلی در این پژوهش نیز توسط پرسش‌نامه پنج سؤالی مورد بررسی قرار گرفت. سؤالات این پرسش‌نامه در طیف پنج ارزشی لیکرت طراحی شده بود. میزان

جدول ۱- یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد
عملکرد تحصیلی	۳/۱۴	۰/۱۴
درگیری تحصیلی	۳/۰۱	۰/۲۵
استفاده از رسانه اجتماعی	۳/۵۷	۰/۳۸

به منظور بررسی نقش استفاده از رسانه اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار از روش رگرسیون همزمان استفاده شد. جدول ۲ نتایج مربوط به رگرسیون همزمان مربوط به نقش استفاده از رسانه اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار از روش رگرسیون همزمان مربوط به نقش استفاده از رسانه اجتماعی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را نشان می‌دهد.

جدول ۲- نقش استفاده از رسانه اجتماعی بر عملکرد تحصیلی

متغیر	متغیر	متغیر	متغیر	متغیر	متغیر	متغیر
ملاک	پیش بین	ف	معناداری	بتا	تی	معناداری
ملاک	پیش بین	ف	مربوط به	بتا	تی	مربوط به
ملاک	پیش بین	ف	اف	تی	تی	اف
عملکرد تحصیلی	استفاده از رسانه اجتماعی	۲۶۶/۵۶۳	۰/۰۰۱	-۰/۸۹۴	-۱۶/۳۲۷	۰/۰۰۱
						۰/۷۹

بررسی نقش درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار از روش رگرسیون همزمان استفاده شد. به علت این که متغیر درگیری تحصیلی دارای ۳ بعد کلیدی شامل درگیری عاطفی، درگیری رفتاری و درگیری شناختی است و از طرفی توانایی روش رگرسیون همزمان به گام جهت بررسی موشکافانه متغیرهای پژوهش، از این روش جهت مطالعه تأثیرات دقیق ابعاد درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی استفاده شد. جدول ۳ نتایج مربوط به این مسئله را نشان می‌دهد.

نتایج پژوهش نشان داد که استفاده از رسانه اجتماعی بر عملکرد تحصیلی تأثیری معنادار به میزان $-0/894$ دارد. با توجه به میزان تی $(-16/327)$ و سطح معناداری $(0/001)$ مشخص گردید که این تأثیر معنادار است. به عبارتی نتایج پژوهش حاضر نشان داد که افزایش استفاده از رسانه اجتماعی سبب کاهش میزان عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار می‌گردد. به عبارتی نتایج پژوهش مشخص نمود که استفاده بیشتر از رسانه‌های اجتماعی می‌تواند سبب کاهش میزان درگیری تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار گردد. جهت

جدول ۳- نقش درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی

گام ها	متغیر ملاک	متغیر پیش بینی	آر-دو	تی	سطح معناداری	درصد پیش بینی
گام اول	عملکرد تحصیلی	درگیری عاطفی	۰/۲۸۰	۵/۱۷۸	۰/۰۰۱	۲۸ درصد
گام دوم	عملکرد تحصیلی	درگیری عاطفی درگیری رفتاری	۰/۳۴۰	-۴/۸۳۰ -۲/۳۱۸	۰/۰۰۱ ۰/۰۰۴	۳۴ درصد
گام سوم	عملکرد تحصیلی	درگیری عاطفی درگیری رفتاری درگیری شناختی	۰/۳۵۳	-۳/۳۵۱ -۲/۱۲۴ -۱/۹۸۱	۰/۰۰۱ ۰/۰۰۷ ۰/۰۲۱	۳۵/۳ درصد

ورزشکاران را داشت. توجه به سطح معناداری که پایین تر از ۰/۰۵ است، می توان اعلام نمود که میزان پیش بینی عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکار به واسطه درگیری عاطفی، درگیری رفتاری و درگیری شناختی معنادار است. نتایج رگرسیون گام به گام نشان داد که درگیری عاملی نقش معناداری بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکاران را نداشت. از این رو درگیری عاملی در رگرسیون گام به گام وارد نشد که این مسئله به علت عدم نقش معناداری این مؤلفه بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکاران بود.

بحث و نتیجه گیری

اهمیت عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکار سبب گردیده است تا تلاش جهت بهبود عملکرد تحصیلی آنان بیش از پیش مورد توجه محققان قرار گیرد. این مسئله سبب گردیده است تا در پژوهش حاضر جهت بررسی عملکرد تحصیلی سعی در مطالعه و تحلیل متغیرهای استفاده از رسانه‌های اجتماعی و درگیری تحصیلی داشت. به توجه به جذابیت های ورزشی و محیط های ورزشی به طبع دانش آموزان ورزشکاران فعالیت بیشتری در رسانه‌های اجتماعی خواهند داشت. به طور حتم یک ورزشکار مخاطب بیشتری در رسانه‌های اجتماعی در مقایسه با یک فرد غیرورزشکار خواهد

نتایج رگرسیون گام به گام نشان داد که در میان مؤلفه های درگیری تحصیلی، درگیری عاطفی بیشترین نقش را بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکاران دارد. بدین صورت که در گام اول رگرسیون درگیری عاطفی توانایی پیش بینی ۲۸ درصد عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکار را داشت. با توجه به سطح معناداری که پایین تر از ۰/۰۵ است، می توان اعلام نمود که میزان پیش بینی عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکار به واسطه درگیری عاطفی معنادار است. نتایج نشان داد که در گام دوم پژوهش علاوه بر درگیری عاطفی؛ درگیری رفتاری نیز بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکاران تأثیرگذار بود. در این گام حضور همزمان درگیری عاطفی و رفتاری توانایی پیش بینی ۳۴ درصد عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکاران را داشت. توجه به سطح معناداری که پایین تر از ۰/۰۵ است، می توان اعلام نمود که میزان پیش بینی عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکار به واسطه درگیری عاطفی و درگیری رفتاری معنادار است. نتایج همچنین نشان داد که در گام سوم، درگیری شناختی نیز در کنار درگیری عاطفی و رفتاری توانایی پیش بینی معنادار عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکاران را داشت. بدین صورت که مجموع حضور این سه مؤلفه سبب پیش بینی ۳۵/۳ درصد عملکرد تحصیلی دانش آموزان

داشت. پژوهش حاضر مشخص نمود که فعالیت در رسانه‌های اجتماعی سبب کاهش میزان عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار می‌گردد. در مطالعات مختلفی به این مسئله اشاره شده است. الواکایت و همکاران (۲۰۱۵) مشخص نمودند که فعالیت در فضای مجازی سبب کاهش میزان عملکرد تحصیلی افراد می‌گردد. چانگ و همکاران (۲۰۱۹) نیز مشخص نمودند که استفاده از رسانه‌های اجتماعی نقش معناداری بر میزان عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دارد. هابس و همکاران (۲۰۱۸) نیز مشخص نمودند که میزان فعالیت افراد در رسانه‌های اجتماعی بر میزان عملکرد تحصیلی تأثیرگذار است و سبب کاهش میزان عملکرد تحصیلی افراد می‌گردد. با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج پژوهش با نتایج مطالعات الواکایت و همکاران (۲۰۱۵)، چانگ و همکاران (۲۰۱۹) و الواکایت و همکاران (۲۰۱۵) همسو است. به طور حتم دانش‌آموزان ورزشکار نیز مخاطب گسترده‌تری در رسانه‌های اجتماعی خواهند داشت که این مسئله سبب گردیده است تا فعالیت دانش‌آموزان ورزشکار در رسانه‌های اجتماعی بیشتر باشد. پوستر^۱ (۱۹۹۷) در تئوری خود اشاره داشت که استفاده از فضای مجازی سبب می‌گردد تا تعاملات اجتماعی افراد بیشتر گردد و این مسئله منجر به تغییر در شرایط زندگی افراد می‌گردد. حضور در فضای مجازی منجر ایجاد برخی اتفاقات برای افراد می‌گردد که شرایط عادی زندگی آنان را تحت الشعاع قرار می‌دهد (کاندل^۲، ۱۹۹۸). به نظر می‌رسد درگیری ذهنی و زمانی بیشتری در میان دانش‌آموزان ورزشکار به واسطه فعالیت‌های مربوط به رسانه‌های اجتماعی آنان در مقایسه با دانش‌آموزانی که ورزشکار نیستند، وجود دارد. به عبارتی دانش‌آموزان ورزشکار به واسطه فعالیت بیشتر در رسانه‌های اجتماعی زمان کمتری را

جهت فعالیت‌های تحصیلی خود می‌گذارند. این مسئله به طور حتم سبب کاهش کیفیت تحصیلی افراد می‌گردد. با این توجه صرف زمان و درگیری ذهنی ایجاد شده به واسطه حضور دانش‌آموزان ورزشکار در رسانه‌های اجتماعی سبب گردیده است تا عملکرد تحصیلی این افراد کاهش یابد. به نظر می‌رسد استفاده از رسانه‌های اجتماعی در میان دانش‌آموزان ورزشکار سبب گردیده است تا آنان از منظر زمانی، وقت کمتری برای صرف امورات تحصیلی خود داشته باشند و از طرفی فعالیت در رسانه‌های اجتماعی به واسطه مشغولیت ذهنی در آنان سبب گردیده است تا عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار به صورت کاملاً مشخصی کاهش یابد. پژوهش حاضر همچنین مشخص نمود که درگیری تحصیلی در مؤلفه‌های عاطفی، رفتاری و شناختی سبب افزایش میزان عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار می‌گردد. نتایج پژوهش حاضر همچنین نشان داد که درگیری عاملی نقش معناداری بر میزان عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار ندارد. در میان مؤلفه‌های درگیری تحصیلی، درگیری عاطفی بیشترین نقش بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار را داشت. در مطالعات مختلفی به این مسئله اشاره شده است. شوموو و میلر (۲۰۰۱) مشخص نمودند که درگیری شناختی بیشترین نقش در عملکرد تحصیلی افراد دارد. با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج پژوهش حاضر در این خصوص با نتایج مطالعات شوموو و میلر (۲۰۰۱) ناهمسو است. به نظر می‌رسد تفاوت در نگرش‌ها و رفتارهای دانش‌آموزان ورزشکار و تأثیرگذاری محیط‌های ورزشی بر دانش‌آموزان سبب گردیده است تا نتایج پژوهش حاضر با نتایج مطالعات شوموو و میلر (۲۰۰۱) ناهمسو شود. ژو و همکاران (۲۰۱۹) مشخص نمودند که درگیری تحصیلی سبب ایجاد بستری در جهت ارتقا عملکرد

ورزشکار، خود دانش‌آموز نقش مهمی در ایجاد هماهنگی میان محیط ورزشی و محیط تحصیلی دارند. درگیری تحصیلی نقش مهمی در بارز نمودن جایگاه دانش‌آموزان در هماهنگی میان محیط تحصیلی و محیط ورزشی دارد.

با توجه به نقش مهم استفاده از رسانه‌های اجتماعی و درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار می‌توان چنین عنوان داشت که برنامه‌ریزی و تلاش در جهت مدیریت استفاده از رسانه‌های اجتماعی و درگیری تحصیلی می‌تواند به ارتقا عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار منجر گردد. با توجه به این مسئله پیشنهاد می‌گردد تا ضمن ارتقا فرهنگ استفاده از رسانه‌های اجتماعی در میان دانش‌آموزان ورزشکار به ارتقا عملکرد تحصیلی آنان اقدام نمود. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا با ایجاد عوامل انگیزشی از جمله پاداش به فعالیت‌های مناسب و کنترل شده دانش‌آموزان ورزشکاران در رسانه‌های اجتماعی به بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار اقدام نمود. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا با ایجاد ارتباط عاطفی میان دانش‌آموزان ورزشکار با مدرسه و محیط آن از جمله سایر همکلاسی‌ها و همچنین معلمان به ارتقا درگیری تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار و به طبع آن بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار اقدام نمود. در جهت انجام پژوهش حاضر محدودیت‌هایی از جمله عدم دسترسی به تمامی دانش‌آموزان ورزشکار در رشته‌های مختلف و همچنین نبود ابزار گردآوری اطلاعات ویژه جامعه آماری دانش‌آموزان ورزشکار وجود داشت.

تحصیلی افراد می‌گردد. لیئوید، دیان و کوپر^۱ (۲۰۰۷) نیز مشخص نمودند که درگیری تحصیلی دانش‌آموزان توانایی پیش‌بینی عملکرد تحصیلی آنان را دارد. با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج پژوهش با نتایج مطالعات ژو و همکاران (۲۰۱۹) و لیئوید و همکاران (۲۰۰۷) همسو است. در تفسیر این مسئله لازم به ذکر است که درگیری تحصیلی به واسطه ارتقا تلاش و کوشش دانش‌آموزان در مسائل درسی سبب می‌گردد تا عملکرد تحصیلی آنان بهبود یابد. به عبارتی درگیری تحصیلی سبب می‌گردد تا پیگیری امورات درسی از سوی دانش‌آموزان ورزشکار افزایش یابد. در این بین مولفه عاطفی درگیری تحصیلی به واسطه ایجاد علاقه‌مندی به تحصیل در دانش‌آموزان ورزشکار نقش مهم‌تری دارد. به عبارتی دانش‌آموزان ورزشکار، ورزش را به عنوان یک اولویت در زندگی خود بدون شک انتخاب نموده‌اند. درگیری عاطفی سبب می‌گردد تا تحصیل نیز در زندگی دانش‌آموزان ورزشکار به عنوان یک دغدغه و اولویت مشخص گردد. به عبارتی درگیری عاطفی سبب می‌گردد تا تحصیل به عنوان یک تکلیف در کنار ورزش مورد توجه دانش‌آموزان ورزشکار قرار گیرد. درگیری تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار همچنین از منظر انگیزشی می‌تواند آنان را جهت حضور قوی‌تر در محیط تحصیلی آماده نماید و شرایط و بستر اولیه جهت برنامه‌ریزی به منظور بهره‌گیری همزمان از ورزش و تحصیل را فراهم آورد. در جهت بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان

منابع

1. Akkanat, Ç., & Gökdere, M. (2018). The Effect of Academic Involvement and School Climate as Perceived by

Gifted Students in Terms of Talent, Creativity, and Motivation in Science. *Universal Journal of Educational Research*, 6(6), 1167-1174.

2. Al-rahmi, W. M., Othman, M. S., & Musa, M. A. (2014). The improvement of students' academic performance by using social media through collaborative learning in Malaysian higher education. *Asian Social Science*, 10(8), 210.
3. Alshuaibi, M. S. I., Alshuaibi, A. S. I., Shamsudin, F. M., & Arshad, D. A. (2018). Use of social media, student engagement, and academic performance of business students in Malaysia. *International Journal of Educational Management*, 32(4), 625-640.
4. Alwagait, E., Shahzad, B., & Alim, S. (2015). Impact of social media usage on students academic performance in Saudi Arabia. *Computers in Human Behavior*, 51, 1092-1097.
5. Arnold, L. E., Hodgkins, P., Kahle, J., Madhoo, M., & Kewley, G. (2020). Long-term outcomes of ADHD: academic achievement and performance. *Journal of Attention Disorders*, 24(1), 73-85.
6. Chang, C. T., Tu, C. S., & Hajiyev, J. (2019). Integrating academic type of social media activity with perceived academic performance: A role of task-related and non-task-related compulsive Internet use. *Computers & Education*, 139, 157-172.
7. Gaston-Gayles, J. L. (2004). Examining academic and athletic motivation among student athletes at a Division I university. *Journal of College Student Development*, 45(1), 75-83.
8. Habes, M., Alghizzawi, M., Khalaf, R., Salloum, S. A., & Ghani, M. A. (2018). The relationship between social media and academic performance: Facebook perspective. *Int. J. Inf. Technol. Lang. Stud.*, 2(1), 12-18.
9. Inness, S. A. (1993). "It is pluck but is it sense?": Athletic student culture in Progressive Era girls' college fiction. *Journal of Popular Culture*, 27(1), 99.
10. Kandell, J. J. (1998). Internet addiction on campus: The vulnerability of college students. *Cyberpsychology & behavior*, 1(1), 11-17.
11. Lloyd, J., Dean, L. A., & Cooper, D. L. (2007). Students' technology use and its effects on peer relationships, academic involvement, and healthy lifestyles. *NASPA Journal*, 44(3), 481-495.
12. Miller, P. S., & Kerr, G. (2002). The athletic, academic and social experiences of intercollegiate student-athletes. *Journal of sport behavior*, 25(4), 346.
13. Nichols, M. K., Lough, N. L., & Corkill, A. J. (2019). Exploring Success: Variations in Division I Student-Athlete Academic and Athletic Performance. *Journal of Issues in Intercollegiate Athletics*, 314-342.
14. Owusu-Acheaw, M., & Larson, A. G. (2015). Use of Social Media and Its Impact on Academic Performance of Tertiary Institution Students: A Study of Students of Koforidua Polytechnic, Ghana. *Journal of Education and Practice*, 6(6), 94-101.
15. Poster, M. (1997). Cyberdemocracy: Internet and the public sphere. *Internet culture*, 201, 218.
16. Saha, N., & Karpinski, A. C. (2016). The influence of social media on international students' global life satisfaction and academic performance. In *Campus support services, programs, and policies for international students* (pp. 57-76). IGI Global.
17. Samaha, M., & Hawi, N. S. (2016). Relationships among smartphone addiction, stress, academic performance, and satisfaction with life. *Computers in Human Behavior*, 57, 321-325.
18. Scott, I. D., & Castles, J. (2017). Factors Influencing the Academic Performance of African American Student-Athletes in Historically Black Colleges and Universities. Union University.

19. Shumow, L., & Miller, J. D. (2001). Parents' at-home and at-school academic involvement with young adolescents. *The Journal of Early Adolescence*, 21(1), 68-91.
20. Willis, D. (1993). Academic involvement at university. *Higher education*, 25(2), 133-150.
21. Whelan, E., Islam, A. N., & Brooks, S. (2020). Applying the SOBC paradigm to explain how social media overload affects academic performance. *Computers & Education*, 143, 103692.
22. Xu, X., Xu, G., Liu, M., & Deng, C. (2019). Influence of parental academic involvement on the achievement goal orientations of high school students in China: A latent growth model study. *British Journal of Educational Psychology*. Epub ahead of print.

ارجاع‌دهی

آزما، فریدون؛ گلچین، رومینا؛ و نوری، میثم. (۱۴۰۰). بررسی نقش استفاده از رسانه اجتماعی و درگیری تحصیلی بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان ورزشکار. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۱۰(۳۷)، ۸۴-۶۹. شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2020.8476.1919

Azma, F; Golchin, R; & Nouri, M. (2021). Investigating the Role of Social Media Use and Academic Engagement on Academic Performance of Athletic Students. *Sport Psychology Studies*, 10(37), 69-84. In Persian. DOI: 10.22089/spsyj.2020.8476.1919